

Teati rahvuslik küünlakuu

Tänavune veebruar oli külmem kui mullu ja muiste.

Riigipühadel ja olümpial lehmimas trikoloorid, üle poolesaja tunni sinamas sinitaevas, musta riietet tõsised mehed vastuvõttudel ning värske valge lumega maa – ühesõnaga, oli igati rahvuslik kuu.

Soojatootjad hõõrusid käsi

Kui ilmataat mäkra mängiski, siis vast ainult kuu lõpupäevil ja põhjaeestlastele. Muidu oli veebruar, nagu peabki olema – külmim ning lumiseim kuu.

Polnud seekord kartustki, et mõni maraton pidamata jääks.

Käsi hõõrusid samuti soojatootjad. Nende paari aasta tagune õudusunenägu – kevadsoojad talveilmad – jäid tänavu tulemata. Meie, tavaliste linna- ja maaelanike kurvas-tuseks, sest kui langeb õhutemperatuur, tõuseb teatavasti küttearve. Dialektika!

Ootasime põnevusega kuu lõppu, et keskmisi rehkendada – osutuski, et küünlakuu oli Eestis seekord 2 kraadi keskmisest külmem ehk $-8,4^{\circ}$. Kõik tänu erakordselt jahedale esimesele dekaadile – see jäi oma temperatuurilt ($-13,1^{\circ}$) viimasel poolsajandis 6. kohale!

Viimati oli too periood veel külmem 1996. aastal ($-14,4^{\circ}$).

Vaat siis oli nii külm, et kõhe oli kõõgis külmikutki avada!

Soe oli veebruaris mere ääres (Vilsandil $-3,8^{\circ}$), külm aga idapiiril (Narva-Jõesuus $-10,2^{\circ}$).

Sademeid, sel aastal õnneks valdavalt tahkel kujul, tuli normist vähem ehk 22 mm (norm 28 mm). Äärmuslikud sajuhulgad: Virtsus 28 mm ja Kihnus 13 mm.

Veebruaris on paar päeva, mille ilm eriti rahvast huvitab: küünla-, madise- ja veel mõni päev. Küünlapäeval (2.02.) kohati sadas, seega sajab paiguti ka suvel. Maratonipäev (tänavu 19.02.) oli seekord paraja külma ja lumega, midagi halba ei saa kurta ka vastlapäeva (28.02.) üle.

Tähtsate päevade ilm

Iseseisvuspäeva ilm huvitab eeskätt paradeerijaid, neid hommikusi. Et see päev on kalendris märgitud veel madisevõi veel mõne muu päevana, siis tekitab see mõnikord mõtlevahetust.

Näiteks kui 24. veebruarile 1998. ja 2004. aastal langes ka vastlapäev, protestis rahvas kohe: "Miks ei ole vastlad muul ajal? Kas arvate tõesti, et keegi aastapäeval liugu laseb?!"

Tänavu kerkis esile uus probleem: kas on ikka kena

pidutseda madisepäeval (ja nimetada seda võidupäevaks), kui teatavasti sellenimelise lahingu kaotus 789 aasta eest (koos tollase kaitseväge ülemjuhataja Lembitu langemisega) viis meie rahva 700aastasse orjapõlve?

(Ainukeseks heaks tulemuks on võimalus jagada nüüd tähtsatele välismaalastele Maarjamaa Riste mingite paganlike meenete asemel.)

Siinkohal on oluline teha väike täpsustus. Nimelt on rahvakalendris kaks madisepäeva: üks 24. veebruaril apostel Mattiase, teine 21. septembril apostel Matteuse auks. Vaat see viimane saigi eestlastele kaotuspäevaks.

Tänavu oli tähtsal päeval igati kaunis marsiilm – sai rahulikult pilli puhuda, marsida ja palvetada. Suur lumemöll algas pealinnas paar päeva hiljem, see-eest aga oli põhjalik.

Sadas nagu mõnel Torino valge olümpia päeval. Selles mõttes sarnanes siinne ilm Itaalia omaga: ka seal esinesid suured temperatuuri- ja muud ilmakontrastid (Torinos näiteks mõõdeti sageli $+4^{\circ}$, meie kaasmaalaste võidurajal Pragelatos aga -14°).

Veebruari lõpul, kui Tallin-

nas möllas torm, sãras lõuna pool pealinna niisama hästi kui Alpide päike!

Ilmast mujal ja muiste

Kui meie siin olime õnnelikud kohatise 40sentimeetrise valge vaiba üle, langesid mujal katused sisse lumekoorma all (Poo-las hukkus 65 inimest, Moskvas pea sama palju).

Orkaan Katrinast räsitud New Orleansi ründas kolm tornaadot.

Üks neist tegi Louis Armstrongi nimelisele lennuväljale isegi enam kahju kui too suur-torm.

Sada aastat tagasi oli küünlakuu Tartus aga päris soe ($-3,3^{\circ}$) ja lumine (75 mm).

Kirjasaatjad teatasid Postimehele.

Haapsalust. Läänud nädalal oli siin suur sula, mis väljad ja teed lumest täitsa paljaks võttis ja kõik kohad veega täitis. Olid kohal juba esimesed kevadekuulutajad – pardid, luidged ja lood väljas, siis tuli lummesadu ja tuisk, nagu sel talvel enne pole nähtud.

Samaramaalt. Meil on tänavu soe talv. Põllumehe-d loodavad hääd vilja-aastat.

AIN KALLIS